

ప్యూచర్ మాస్టర్

క్రికెట్లో, సినిమాలో, విశ్వ కుబేరులు స్వచ్ఛంద సంస్థలు నెలకొల్పడం విశేషమేమీ కాదు. వాటిని సమర్థంగా నిర్వహించడమే వాస్తవం. అలాంటి ఓ అరుదైన సంస్థ ఖిఖిర్ డివన్ ఫౌండేషన్. దానికి ఓ ముఖ్య కారణం ఆ సంస్థ డైరెక్టర్గా వ్యవహరిస్తున్న కనిక దేవన్ అంతులేని నిబద్ధత. అందుకే కనికకు 'ప్యూచర్ మాస్టర్' అవార్డు దక్కింది. తన స్వతహాగా ఇంటిరియర్ డిజైనింగ్, కోల్కతాలో పుట్టారు. ఇంగ్లండ్లో చదివారు. స్వచ్ఛంద సేవ అంటే బిస్నెస్లో సాయాలు కాదనీ, సమాజంలో సమూల మైన మార్పు కోసం చిత్తశుద్ధితో కూడిన ప్రయత్నమేనీ అంటారు కనిక. పెరిగిన వాతావరణం, ఉన్న పరిస్థితులతో సంబంధం లేకుండా ఎవరైనా మెరుగైన జీవితానికి అద్దులే, అందుకు తగినంత చేయూత అందించాలని చెబుతారు. ఈ కొత్త సంవత్సరంలో కనికకు కూడా కొన్ని ప్రణాళికలు ఉన్నాయి. ఆవి వ్యక్తిగతమైనవి కాదు! సమాజానికి మరింత సేవ చేయాలనీ, ఫౌండేషన్ తరఫున ఇంకొన్ని జీవితాల్లో వెలుగులు నింపాలని లక్ష్యం. అవిద్య, ఆకలి, నిరక్షరాస్యత లాంటి సమస్యల మీద పోరాడుతూ... మహిళా సాధికారత దిశగా సాగడమే తన ద్వేయం అంటున్నారు.

వార్షికోత్సవ మహిళాక

నమస్తే తెలంగాణ జిందగీ 13

హైదరాబాద్ | గురువారం 25 జనవరి 2024 www.ntnews.com

చెట్లకొండ

'పచ్చని చెట్లు ప్రగతికి మెట్లు' తరహా నినాదాలు గోడలపై బాగానే ఉంటాయి. ఆచరణకు వచ్చేసరికి అన్నిటికీ చెట్లే అడ్డంకిగా కనిపిస్తాయి. ఇంటి నిర్మాణం మొదలుపెట్టడానికైనా, రోడ్డు వేయడానికైనా చెట్లు సరకాల్సిందే. గుడి, బడి, పం సంకల్పించినా వృక్షం కూలాల్సిందే. ఆ ముగ్గురు విద్యార్థినులు మాత్రం చెట్లంత మనసుతో చెట్లను పెంచే బాధ్యత భుజానికెత్తుకున్నారు. కత్తుల నిరిచందన, దేశపాక ప్రణతి, చల్లోజు దీక్షిత ముగ్గురూ నల్లగొండలోని కేంద్రీయ విద్యాలయంలో సహ విద్యార్థులు. ఓ రోజు సూర్యోత్థి నిర్వహించిన 'సేవ్ నేచర్... సేవ్ ట్రీస్' కార్యక్రమం వాళ్ల మనసులో మొక్కలు పెంచాలనే ఆలోచనకు బీజాలు వేసింది.

పచ్చని సీహం: నిరిచందన, దీక్షిత, ప్రణతి

సీడ్ బాల్స్ కలు!

అయిదేళ్ల కిందటి మాట..
తోమ్మిదో తరగతి చదువుతున్న సిరిచందన, ప్రణతి, దీక్షిత మొక్కల పెంపకం చేపట్టారు. 'నారు పోసినవాడు సీరు పోస్తాడు' అన్నంత తేలికైన వ్యవహారం కాదని. ముగ్గురూ పాఠశాలకు వెళ్లిన సెలవు రోజుల్లో చెట్లకు సమయం కేటాయించేవారు. ఖాళీ ప్రదేశాలు, గుట్టలను లక్ష్యం చేసుకుని.. సీడ్ బాల్స్ ద్వారా వీలైనన్ని ఎక్కువ మొక్కలు పెంచాలని సంకల్పించారు. 'ఇల్లు కట్టాలని, రోడ్డు వేయాలని చెట్లను సరికే స్పృశిస్తారు. ఏ పచ్చని చెట్లు సరకడంతోనే మొదలుపెడుతున్నారు. మా కష్టం రోడ్డు విస్తరణ పాలు కాకూడదనుకున్నాం. రోడ్డు పక్కన సీడ్ బాల్స్ వేయడం కంటే.. మనుషులకు దూరంగా గుట్టలపై వినడమే మేలనుకున్నాం. ఆ విత్తనం మొలకెత్తి చెట్టుగా ఎదిగితే సరికేవారుండరు. ఎదిగిన చెట్లు కోతపడకుండా గుట్టను కాపాడుతామని భావించాం' అంటారు దేశపాక ప్రణతి. 'ముందు కొండల మీద వనాలు పెంచాలని నిర్ణయించుకున్నాం. గుట్టలపై సీడ్ బాల్స్ వేస్తే కనుక, నాలుగు చినుకులు పడగానే ఇట్టే మొలిచేస్తాయి. అక్కడ పచ్చలు, జంతువుల సంహారం ఉండదు కాబట్టి, సురక్షిత

సీడ్ బాల్స్ ముద్దు!
సెలవు రోజుల్లో ఆటపాటలతో గడిపే పిల్లలకు భిన్నంగా సీడ్ బాల్స్ తయారు చేస్తున్న ఈ నలుగురూ.. సంతోషకరమైన సందర్భాల్ని కూడా పర్యావరణ మేడకలుగా జరుపుకొంటున్నారు. పుట్టిన రోజున స్నేహితులకు సీడ్ బాల్స్ ను గిఫ్ట్ గా ఇస్తారు. మొక్కలు పంపిస్తారు. తమ దారిలో నడవమంటూ ఆత్మీయులను ప్రోత్సహిస్తారు. బోకలు వద్దు, సీడ్ బాల్స్ ముందుగా దాచుకునేవాళ్లం. వాటితోనే సీడ్ బాల్స్ చేసే వాళ్లం. మామిడి, లింక, నిమ్మ, రేగు, కర్లూర,

బోకలు వద్దు... సీడ్ బాల్స్ ముద్దు!
సెలవు రోజుల్లో ఆటపాటలతో గడిపే పిల్లలకు భిన్నంగా సీడ్ బాల్స్ తయారు చేస్తున్న ఈ నలుగురూ.. సంతోషకరమైన సందర్భాల్ని కూడా పర్యావరణ మేడకలుగా జరుపుకొంటున్నారు. పుట్టిన రోజున స్నేహితులకు సీడ్ బాల్స్ ను గిఫ్ట్ గా ఇస్తారు. మొక్కలు పంపిస్తారు. తమ దారిలో నడవమంటూ ఆత్మీయులను ప్రోత్సహిస్తారు. బోకలు వద్దు, సీడ్ బాల్స్ ముందుగా దాచుకునేవాళ్లం. వాటితోనే సీడ్ బాల్స్ చేసే వాళ్లం. మామిడి, లింక, నిమ్మ, రేగు, కర్లూర,

ఈశ, వేపతోపాటు ఆయా ఊళ్లలో పెరిగి వివిధ రకాల చెట్ల గింజలను సీడ్ బాల్స్ తయారీలో ఉపయోగించేవాళ్లం' అని కథాంశ వివరించింది దీక్షిత.
గుట్టలెక్కగలం..
సీడ్ బాల్స్ ను బొత్తిగా జనసంచారం లేనిచోట సేవనాచున్నది మా ప్రణాళిక. నల్లగొండ చుట్టు పక్కల ఎక్కడెక్కడ ఖాళీ ప్రదేశాలు, కొండలు ఉన్నాయో తెలుసుకుని.. గమ్యాన్ని చేరు

కోడానికి పెద్దల సహకారం తీసుకునేవాళ్లం. వివాహాలు, శుభకార్యాలూ, వేసవి యాత్రలు.. ఇలా మా ప్రయాణాల్లో కూడా సీడ్ బాల్స్ విసిరే పనిని ఓ భాగం చేసుకున్నాం. అలా ప్రతి సందర్భాల్ని సద్వినియోగం చేసుకున్నాం. కొండలూ గుట్టల మీద పండ్ల చెట్లు తగ్గిపోవడం వల్ల అక్కడ ఆవాసం ఉండాలన్న కోతులు ఊళ్ల మీదికి వస్తున్నాయి. వంటల్ని నాశనం చేస్తున్నాయి. ఈ సమస్య పరిష్కారానికి చెట్లు పెంచడమే ఏకైక మార్గం. నల్లగొండ-సూర్యాపేట, హైదరాబాద్-నల్లగొండ మార్గంలోని వెమలిబండ గుట్ట, బెర్హూంగారి గుట్ట, బండపాలెం గుట్ట (నకిలేకల్ - సూర్యాపేట మధ్య) తదితర ప్రాంతాల్లో ఎన్నో సీడ్ బాల్స్ వేశాం. గతంలో విచక్షణ లేకుండా.. చెట్లు సరికేసిన మైదానాల్లో కూడా విత్తన బంతులు వేస్తున్నాం. 2019 ఏప్రిల్ మా ప్రయాణం మొదలైంది. 2020 లాక్ డౌన్లో క్లాసులు లేక పోవడంతో, మరింత ఎక్కువ సమయం కేటాయించాం' అని వివరిస్తారు ఆ విద్యార్థులు. పాఠశాల చదువు తర్వాత కూడా వీళ్లు పర్యావరణ ప్రయాణాన్ని విరమించలేదు. దీక్షిత విజయవాడలో చదువుతున్నది. సిరిచందన, ప్రణతి హైదరాబాద్లో ఉన్నారు. ఎక్కడున్నా సరే, సెలవుల్లో నల్లగొండ చేరుకుంటారు. 'మేం చేసింది తక్కువే. కానీ సాధించాల్సింది చాలా ఉంది' అంటున్నప్పుడు ముగ్గురి గొంతు సారూ సజాయితీ. అదే వారిని హరిత ఉద్యమకారులను చేసింది.

... నాగవర్ధన్ రాయల

తనువంతా సింగారం.. తన్వి!

తన్వి నేగి.. అణువణువు సౌందర్యమే. 'చాలా బోర్డర్.. బోర్లంత క్రియేటివిటీతో తీసిన సినిమా ఇది..' అంటున్నారు 'సిద్ధార్థరాయ్' దర్శక నిర్మాతలు. అందులోనూ గోల్డెన్ కలెర్లో మెరిసిపోతున్న తన్విలాంటి కథానాయిక ఉంటే, ఇక తిరుగం ఉంది? బోమ్మ పడతాల్సిందే. పరుసు నిండాల్సిందే. అన్నట్లు, పాట్లీ డ్రెస్లో లూడియానా బ్యూటీ లుక్స్ అదిరిపోతున్నాయి కదూ!

నవీన్

కావలసిన పదార్థాలు
ఎర్ర గుమ్మడి తురుము: ఒక కప్పు, నెయ్యి: పావు కప్పు, పాలు: అర కప్పు, చక్కెర: అర కప్పు, యాలకుల పొడి: చిటికెడు, తరిగిన బాదం, కాజు: పావు కప్పు

కిచెన్ మంత్రి
స్వేద మీద పాన్ పెట్టి ఒక టేబుల్ స్పూన్ నెయ్యి వేసి, బాగా వేడయ్యాక గుమ్మడి తురుము తోడించాలి. దాన్ని సన్నటి మంటపై దాదాపు ఐదు నిమిషాలపాటు వేయించాలి. వేగిన గుమ్మడి మిశ్రమంలో పాలు పోసి మూత పెట్టి మరో రెండు నిమిషాలు ఉడికించాలి. చక్కెర, యాలకుల పొడి కలుపుతూ దగ్గర పడనివ్వాలి. స్వేద మీద మరోపాన్ పెట్టుకుని మిగతా నెయ్యి వేసి కాజు, బాదం వేయించి నెయ్యితో సహా గుమ్మడి మిశ్రమంలో వేయాలి. నెయ్యి పైకి తేలే వరకు వేయించి దించుకుంటే కమ్మని గుమ్మడి హల్వా సిద్ధం.

ఇకనుంచి తాను సిస్టర్ ఆఫ్ మంగ్లి కానే కాదు. తనకంటూ ఓ గుర్తింపు వచ్చింది. సెలెబ్రిటీ హోదా దక్కింది. గాయనిమణులు జాబితాలో చేరిపోయింది.. ఇందువడన ఇంద్రావతి. హైదరాబాద్లో జరిగిన జోమాటో లైవ్ 'జూమ్లాండ్' వేడుకలో ఇంద్ర మనసు విప్పి మాట్లాడింది. ఆ ముచ్చట్లు..

నా గురువు.. మా అక్క!

నేను అన్నమైన పల్లెటూరి అమ్మాయిని. ఆటపాటలతో హంగామా గడిచిపోయింది నా బాల్యం. అక్క మంగ్లి ప్రోత్సాహంతో హైదరాబాద్ వచ్చాను. నిజానికి తను తోబుట్టువు మాత్రమే కాదు.. గురువు, మెంటర్, స్నేహితురాలు.. అన్నీ. అన్నట్లు మాకో చిట్టి చెల్లి కూడా ఉంది. ముగ్గురం కలిస్తే సందడి.

అక్కకు పాటలంటే ఎంతిష్టమో, నాకూ అంతే ప్రాణం. అన్నయ్య గురించి ప్రత్యేకంగా ప్రస్తావించాలి. మా ఇద్దరికీ పాటల్ని పరిచయం చేసింది తనే. 'మీరు బాగా పాడుతున్నారు' అని ప్రోత్సహించింది తనే

మా అన్నయ్య, అక్కయ్య పట్టుబట్టి నాకు కొద్దిగా సంగీతం నేర్పించారు. అందులో ఇద్దరు పాటలు ప్రేమకులు ఉన్నప్పుడు సరిగమలు అబ్బుకపోతాయో? ఆ వాతావరణంలో ఎవరైనా గాయకులు కావాలనీందే.

నన్ను ఆపారంగా ప్రభావించి చేసిన వ్యక్తి మా అక్క మంగ్లి. నా చదువు దగ్గర నుంచి సంగీత ప్రయాణం వరకు. వేలు పట్టుకుని నడిపించింది. ఓ మామూలు అమ్మాయి సైతం గాయనిగా పేరు తెచ్చుకోవచ్చని అక్కను చూసి తెలుసుకున్నాను. తనే నాకు స్ఫూర్తి.

నాకు సచ్చిన అక్క పాట.. 'నా గురుడు నన్నుకొ యోగి గమ్మించారు.. అందులో అతార మైన తాత్పర్యం ఉంది. మల్లీదాసు రచన ఇది. ఓ లక్షణాన్ని చినుంటాను.

ఇక నాకు సచ్చిన నా పాట 'బనారస్' చిత్రంలోని 'కన్ను తెరిచినా..'. మరిన్ని పాటలు పాడి ఇంకా మంచి పేరు తెచ్చుకోవాలని ఉంది. పెద్దపెద్ద మ్యూజికల్ డైరెక్టర్లతో పనిచేయాలని ఉంది. కన్నడ పరిశ్రమ నుంచి అవకాశాలు వస్తున్నాయి. తమిళంలో చోలో కాల్చి చిత్రం కోసం పాదాను. 'పుష్ప-2' గురించి ప్రస్తావనలే నో కామెంట్.

చిన్న ముద్దే ముద్దు!

నమస్తే మేడం. బరువును, మధుమేహాన్ని నియంత్రించేందుకు తక్కువ తక్కువగా ఎక్కువసార్లు తినాలని చెబుతారు కదా! ఒక రోజులో ఎన్నిసార్లు తినొచ్చు, ఎన్ని గంటల నిడివితో తినాలి. ఇలా తినడం వల్ల కలిగే ప్రయాజనం ఏమిటి? **• ఓ పాఠకురాలు**

ప్రతి రెండు నుంచి రెండున్నర గంటల వ్యవధిలో ఈ తరహా ఆహారాన్ని తీసుకోవాలి. మహా అయితే మూడు గంటల విరామం ఇవ్వచ్చు. తక్కువ మొత్తంలో ఎక్కువ సార్లు ఆహారం తీసుకునే అలవాటు.. అతిగా తినడాన్ని అరికడకుండా. ఎక్కువ విరామం తర్వాత తింటే గట్టిగా ఓ పట్టు పుట్టేస్తాం. గిన్నె ఖాళీ చేసేస్తాం. అలా కాకుండా పొట్టు నిండుగా ఉండి.. అప్పుడే తిన్న ఫీలింగ్ ఉన్నప్పుడు ఎక్కువ తినడం మహాకష్టం. ఇందులో మరో సూక్ష్మమూ ఉంది. మనం తినే ఆహారాన్ని అయిదు రకాలుగా విభజిస్తారు. ఇందులో ప్రోటీన్లు, కార్బో హైడ్రేట్లు, ఫీవర్ పదార్థాలు, విటమిన్లు, మినరల్స్, ఇలా రకరకాల పోషకాలు ఉంటాయి. ఇలా ఎక్కువసార్లు తింటే.. అన్ని రకాల పోషకాలనూ తీసుకోగలం. ఫలితంగా సమతుల్య హారం సాధ్యమవుతుంది. అంతేకాదు, శరీరంలో శక్తి కూడా పెరుగుతుంది. తిన్న కానివటికీ వీళ్లు తాగుతూ ఉంటాం కాబట్టి, శరీరానికి సరిపడా ప్రవాలు అందుతాయి. అన్నిటికన్నా ముఖ్యంగా, ఆహారం తీసుకోవ

డంలో విరామం కారణంగా గ్యాస్ ఏర్పడుతుంది. దీంతో ఉబ్బరం, వాంతులు, తేన్నులాంటి ఇబ్బందులు వస్తుంటాయి. కానీ ఇలా తింటే ఆ సమస్య ఉండదు. సముతుల్యహారం ప్రభావంతో చర్మం, జుట్టు ఆరోగ్య వంతంగా తయారవుతాయి. బేయాల్టిక్ సర్జరీకి వెళ్లి ముందు, తర్వాత కూడా ఇది మంచి ఆహార పద్ధతి. ఈ విధానంలో సంక్లిష్ట కార్బోహైడ్రేట్లు, ఫీవర్లు ఉండటం వల్ల పొట్టు వాటిని నెమ్మదిగా అరిగిస్తూ ఇన్సులిన్ పనితీరు మెరుగు పడేందుకు దోహదం చేస్తుంది. తద్వారా శరీరంలో గ్లూకోజ్ విడుదల నెమ్మదిగా జరుగుతుంది. ఇది బరువును తగ్గించేందుకు, మధుమేహాన్ని నియంత్రించేందుకు దోహదపడుతుంది.

మయూరి అవుల న్యూటీషియన్ Mayuri.trudiet@gmail.com